

عنوان مقاله:

مراتب علم از دیدگاه ملاصدرا و اسپینوزا

محل انتشار:

دوفصلنامه فلسفه و کلام، دوره 46، شماره 2 (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 25

نویسندگان:

زهرا رسولی - عضو هیات علمی دانشگاه بجنورد

محمدکاظم علمی سولا - دانشیار دانشگاه فردوسی مشهد

خلاصه مقاله:

مراتب علم در اندیشه عمده متفکران شرقی و غربی از جایگاه مهمی برخوردار است و متفکران بزرگ به بحث‌های دقیقی در این حوزه پرداخته‌اند. پژوهش حاضر این مساله را از دیدگاه دو اندیشمند برجسته اسلامی و غربی، ملاصدرا و اسپینوزا مورد مذاقه قرار داده است. و مدعی است که گرچه این دو اندیشمند به جریان‌های فکری متفاوتی تعلق دارند از جمله اینکه اساسا ملا صدرا بر خلاف اسپینوزا علم را از سنخ وجود بر می‌شمارد و نیز در بحث کلیات، ملاصدرا قایل به اصالت واق ع (ریالیزم) و اسپینوزا از اصحاب تسمیه است، اما به رغم این اختلافات، در زمین‌های خاصی نظریاتی اظهار داشته‌اند که میتوان آنها را مورد مقایسه قرار داد. از جمله در تقسیم مراتب علم که هر دو فیلسوف بر سه قسم دانسته‌اند، و نیز اینکه در هر یک از این سه مرتبه، مرتبه پیشین و فرو تر، خود مقدمه و وسیله تحقق مرتبه پسین و فراتر میشود، و نهایتا سعادت انسان از نظر هر دو متفکر با شهود عقلانی که بالا ترین مرتبه علم است، محقق میشود. در این جستار، تفصیل این موارد و نیز موارد دیگر از مشابهت ها و اختلاف نظرات این دو اندیشمند مورد کنکاش قرار گرفته است.

کلمات کلیدی:

مراتب علم، کلیات، عقل، حس، خیال، واهمه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/644147>

